

Huisvesting Scholenprogramma Bedum

De bestaande huisvesting van onderwijsinstellingen in de gemeente Bedum moet aardbevings- en toekomstbestendig worden. De gemeente Bedum werkt sinds maart 2015 intensief samen met de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties aan plannen hiervoor. Deze samenwerking heeft geleid tot een programmaplan. Het programmaplan, waarvan dit de verkorte versie is, vormt de basis van de besluitvorming rondom het aardbevingsbestendig

maken van de scholen. Het combineert de informatie over de noodzakelijke bouwkundige versterkingen voor het aardbevingsbestendig maken van de scholen met de onderwijskundige transitie.

Feiten en cijfers

Basisscholen in de gemeente

Binnen de gemeente Bedum zijn 7 basisscholen die deel uitmaken van 4 schoolbesturen. Daarnaast zijn er binnen de gemeente twee kinderopvang-organisatie: Kids2b en Maatschap 'Het Kapelletje'. Twee locaties van Kids2b zijn in een schoolgebouw gevestigd.

School	Plaats	Schoolbestuur
1. Regenboog	Bedum	Vereniging Christelijk Primair Onderwijs Noord-Groningen
2. Togtemaarschool	Bedum	Stichting openbaar onderwijs Marenland
3. St. Walfridusschool	Bedum	Stichting Fidarda Katholiek Onderwijs
4. Horizon	Bedum	Vereniging Gereformeerd Primair Onderwijs Noord-Oost Nederland
5. Venhuisschool	Zuidwolde	Stichting openbaar onderwijs Marenland
6. De Akker	Zuidwolde	Vereniging Christelijk Primair Onderwijs Noord-Groningen
7. De Haven	Onderdendam	Vereniging Christelijk Primair Onderwijs Noord-Groningen

Steeds minder leerlingen

In de provincie Groningen is er in veel gemeenten sprake van bevolkingsafname. Het geboortecijfer daalt en er zijn steeds minder jonge kinderen. Bovendien is er binnen het onderwijs sprake van schaalvergroting om de kwaliteit te handhaven. Het gevolg is dat het aantal basisscholen afneemt.

Ook in de gemeente Bedum zijn de leerlingenaantallen de laatste jaren gedaald. Deze trend zet door. Ten opzichte van 2015 wordt een krimp verwacht van ruim 24% tot 2030 en ruim 16% tussen 2030 en 2040.

Het gevolg zal zijn dat scholen steeds ruimer in hun jas komen te zitten en mogelijk onder de opheffingsnorm komen. Op één na alle scholen in Bedum kennen op basis van de leerlingenaantallen in 2015 een overmaat aan ruimte. In totaal is er 1475m² meer aan ruimte dan de huisvestingsnorm aangeeft. Dat is ruim 25% boven de norm.

Inspecties en maatregelenplannen NAM

Voor alle schoolgebouwen in Bedum zijn bouwkundige inspecties uitgevoerd. De inspecties en het vervolgproces daarna zijn als volgt verlopen:

- **Bouwkundige inspectie**

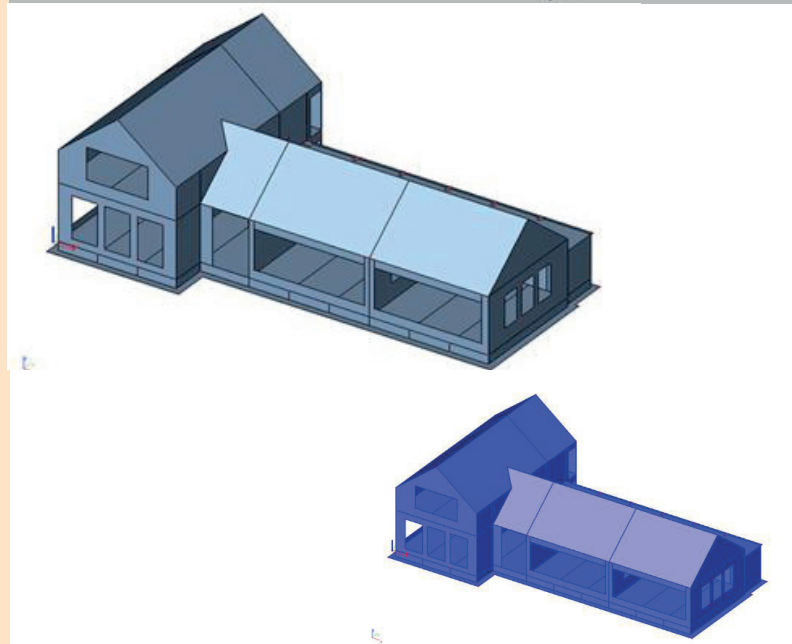
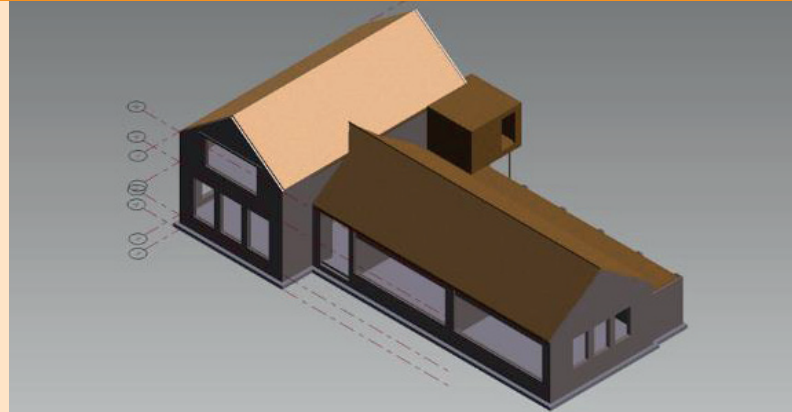
Er zijn bouwkundige inspecties uitgevoerd door VIIA, de werknaam voor de combinatie van Royal Haskoning/DHV en Visser Smit Bouw. Voorafgaand aan de inspecties zijn door VIIA tekeningen opgevraagd waarna de school door een inspectieteam is geïnspecteerd.

- **Uitkomst inspecties en HRBE's.**

In een korte notitie is het resultaat van de inspecties ten aanzien van eventuele risicovolle gebouwelementen beschreven. Alle aangetroffen HRBE's (High Risk Building Elements) zijn zo spoedig mogelijk na de inspecties aangepakt.

- **Analyse en maatregelenplan bouwkundig versterken.**

Na elke inspectie is een gebouwanalyse uitgevoerd. Van elk schoolgebouw is een drie dimensionaal digitaal ontwerp gemaakt om te kunnen bepalen of het schoolgebouw voldoende aardbevingsbestendig is. Voor alle scholen is gebleken dat bouwkundige versterkingsmaatregelen nodig zijn.

Maatregelenplannen

Alle noodzakelijke maatregelen zijn samengevat in het maatregelenplan. Dit laat zien welke bouwkundige aanpassingen nodig zijn om een school naar de huidige maatstaven aardbevingsbestendig te maken. Het gaat er bijvoorbeeld om vloeren, wanden en dak beter aan elkaar te bevestigen en te verstevigen of de fundering te verbreden.

In alle gevallen gaat het om tamelijk ingrijpende maatregelen die tijd kosten. De exacte tijd verschilt per school, maar de uitvoering van de versterkingsmaatregelen duurt in totaal 4 tot 9 maanden. Tijdens deze periode kan de school niet gebruikt worden voor onderwijs. Daarom moet er tijdelijke huisvesting komen.

Veiligheid

In Bedum staan nauwelijks gebouwen die aardbevingsbestendig zijn ontworpen of gebouwd. Dat geldt uiteraard ook voor de schoolgebouwen. De schoolgebouwen zijn nu met voorrang geïnspecteerd. De zogenaamde hoog risico bouwelementen die tijdens de inspecties aan het licht kwamen, zijn direct verstevigd of verwijderd. Daarmee zijn alle directe veiligheidsrisico's weggenomen. Naar het oordeel van de autoriteiten zijn de scholen nu veilig voor gebruik.

Uitgangspunten

Aan de basis van de transitievoorstellen in dit plan liggen drie met elkaar samenhangende, integrale uitgangspunten. Ze vormen de drijfveren om tot transitie te komen. Het gaat om:

- **Toekomstbestendigheid**

- Scholen moeten *krimp proof* zijn. Om te voorkomen dat lokalen vanwege de krimp leeg komen te staan zou er bij nieuwbouw gewerkt kunnen worden met een vaste kern en een flexibele schil. In de flexibele schil komen functies of lokalen met een beperktere levensduur.
- Scholen moeten *aardbevingsbestendig* zijn waarbij het niet alleen gaat om het wegnemen van de risico's van instorten, maar ook om het voorkomen van schade bij (toekomstige) bevingen.
- Toekomstbestendigheid blijkt uit de relatie met *leefbaarheid* van dorpen en wijken. Scholen worden door bewoners ervaren als voorzieningen die bijdragen aan de leefbaarheid van hun dorp en wijk.

- **Hoge onderwijskwaliteit**

De voorstellen komen mede tot stand vanuit de drijfveer om een goede onderwijskwaliteit te kunnen bieden: nu en in de toekomst. In de huidige situatie kan worden meebewogen met de ontwikkelingen op het gebied van:

- *Kinderen met speciale zorg* maken steeds meer deel uit van de scholen. Dat vraagt om begeleiders en werkplekken.
- *Het gebruik van ICT* in de vorm van computers en digitale schoolborden als leermiddelen stellen eisen aan de school.
- *De ontwikkeling naar integrale kindvoorzieningen* zet de komende jaren door en stelt andere eisen aan de gebouwen.

- **Hoge gebouwkwaliteit**

Een aantal specifieke kenmerken van de schoolgebouwen moeten in de nadere uitwerking tot uiting komen:

- *Frisse scholen*. De kwaliteit van een goed binnenklimaat.
- *Duurzaamheid*. Materiaalkeuze, maar ook duurzaam in onderhoud en gebruiksduur.
- *Energiezuinig*. Een zo energiezuinig mogelijk gebouw realiseren
- *Ontwerp*. Geeft uitdrukking aan de totale kwaliteit van het schoolgebouw

Transitieplan

Vanaf maart 2015 hebben gemeente en schoolbesturen de onderwijskundige ontwikkelingen verkend. Daarbij is ook gekeken of en hoe de bouwkundige versterkingsmaatregelen kunnen worden gecombineerd met maatregelen die bijdragen aan de meer algemene toekomstbestendigheid van de scholen. Met de gemeente hebben de schoolbesturen vervolgens gekeken naar de toekomstbestendigheid van de onderwijshuisvesting in de gemeente Bedum. Hieronder is per dorp uitgewerkt welke transitie wordt beoogd en welke uitgangspunten worden gehanteerd.

Bedum

De plaats Bedum kent vier basisscholen. In totaal zijn er 744 (telling 2015) leerlingen in Bedum. Dit aantal zal naar verwachting dalen tot 518-593 leerlingen (verwachting 2035-2025). Het volgende transitievoornemen is vastgesteld:

• Togtemaarschool: nieuwbouw

Gelet op het maatregelenplan en de ingrijpende versterkingsmaatregelen is nieuwbouw het uitgangspunt. De Togtemaar is daarbij voorstander van samenwerking met onderwijsgerelateerde organisaties om te komen tot (integrale) kindvoorzieningen.

• Regenboog: bouwkundig versterken inclusief toekomstbestendig maken, tenzij de “verdiepingsslag” uitwijst dat nieuwbouw de voorkeur verdient

Gemeente en schoolbestuur hebben afgesproken dat een verdiepingsslag nodig is om te kunnen komen tot een definitieve keuze voor de Regenboog. Wanneer het mogelijk is het huidige gebouw zodanig te “verbouwen” dat de kwaliteit ontstaat van een nieuwe aardbevings- en toekomstbestendige school, zal het schoolbestuur meegaan in de keuze voor bouwkundig versterken. Mocht er geen perspectief ontstaan op goede huisvesting, dan wordt nieuwbouw overwogen. Voor 1 januari 2016 wordt een definitieve keuze gemaakt.

• De Horizon: bouwkundig versterken

De Horizon heeft de voorkeur voor een zelfstandige school. Partijen kiezen daarbij voor het bouwkundig versterken van het bestaande gebouw.

• St. Walfridusschool: bouwkundig versterken/nieuwbouw tenzij blijkt dat dit niet haalbaar is op de huidige locatie en nieuwbouw in beeld komt

Walfridus wil bij voorkeur op de huidige plaats blijven. Mede gezien het karakteristieke gebouw in de nabijheid van de kerk. De voorkeur van partijen ligt in het verlengde van het advies zoals opgenomen in het Maatregelenplan: het oude karakteristieke deel van de bestaande school bouwkundig versterken en het

nieuwere deel van de bestaande school slopen en nieuw bouwen in combinatie met nieuw te bouwen faciliteiten voor kind-gerelateerde functies. Mocht dit op de bestaande locatie niet kunnen, dan is nieuwbouw aan de orde. Bij eventuele nieuwbouw staat Walfridus open voor ‘meer onder 1 dak’ – varianten met andere scholen.

Zuidwolde

Zuidwolde heeft twee basisscholen: De Akker (VCPONG) en de Venhuisschool (Marenland). In totaal zijn er 109 (telling 2015) leerlingen in Zuidwolde. Dit aantal zal naar verwachting dalen tot 76-87 leerlingen (verwachting 2035-2025). Er is een besluit om de scholen vanaf augustus 2016 te laten fuseren, momenteel verblijven ze nog op beide locaties. Het volgende transitievoornemen is vastgesteld:

• De Akker: beëindiging onderwijsfunctie en nieuwbouw op de locatie Venhuisschool

• Venhuisschool: nieuwbouw van de fusieschool op de locatie Venhuisschool

Bij de gezamenlijke nieuwbouw voor de fusieschool op de locatie Venhuisschool wordt de huidige gymzaal bij de nieuwbouw gevoegd en zal bouwkundig worden versterkt. Ook worden de kind-gerelateerde functies als integraal onderdeel betrokken. Dit vraagt nog om duidelijkheid over de kindvoorzieningen.

Onderdendam

In Onderdendam is nu nog de basisschool De Haven (VCPONG) gevestigd met 24 (telling 2015) leerlingen. Dit aantal zal naar verwachting dalen tot 17-19 (verwachting 2035-2025) leerlingen.

• De Haven: Het voorgenomen besluit is deze school te sluiten per ingang van augustus 2016. De Haven fuseert dan met de Regenboog in Bedum. In een dergelijke situatie is bouwkundige versterking van De Haven niet aan de orde. Een definitief besluit is nog niet genomen. Mocht de school alsnog open blijven, dan is bouwkundig versterken aan de orde.

Tijdelijke huisvesting

Ten behoeve van het bouwkundige versterken is tijdelijke huisvesting nodig.

• In de plaats Bedum is in ieder geval tijdelijke huisvesting nodig voor de versterking van de Horizon en vrijwel zeker ook voor de St. Walfridusschool. De omvang van die school wordt zodanig dat minimaal de grootste school en maximaal een combinatie van twee scholen er onderdak in kunnen vinden. Over de grootte van de tijdelijke school wordt binnenkort een besluit genomen.

Uitvoering

Als locatie voor de tijdelijke huisvesting is de IJsbaanlocatie in Bedum in beeld.

- In *Zuidwolde* is eveneens tijdelijke huisvesting vereist.

De nieuwbouw is beoogd op de locatie van de Venhuisschool. De Akker blijft voorlopig als school in stand. Om alle kinderen van de Venhuisschool en de Akker te kunnen onderbrengen, moeten enkele lokalen aan de Akker worden toegevoegd. Dat kan op het huidige terrein van de school.

De transitieopgave waarvoor in het scholenprogramma Bedum is gekozen, is helder. Het programma leidt tot vijf projecten: twee nieuwbouwprojecten en drie projecten voor bouwkundig versterken. Ze staan hieronder beschreven.

Nieuwbouw de Togtemaarschool in Bedum

Een regulier nieuwbouwtraject zal worden gestart onder regie van de gemeente. Voorlopig uitgangspunt is dat de school wordt gebouwd op de huidige locatie van de Togtemaarschool of op een plek daar in de buurt. Een locatieverkenning zal daarover duidelijkheid geven. Wanneer op de huidige locatie van de Togtemaarschool nieuwbouw plaatsvindt, doet de Togtemaarschool mee in het programma voor tijdelijke huisvesting. Bij nieuwbouw op een andere locatie blijft de school in gebruik totdat nieuwbouw gerealiseerd is.

Nieuwbouw in Zuidwolde

De nieuwbouw voor de nieuwe fusieschool van de Akker en de Venhuisschool zal worden gebouwd op de locatie van de Venhuisschool. Er moet rekening worden gehouden met ruimte voor kinderopvang. Daarnaast moet de gymzaal op deze locatie bouwkundig worden versterkt. De nieuwbouw staat onder regie van de gemeente. Tijdens de nieuwbouw zullen de leerlingen van de Venhuisschool worden ondergebracht bij de Akker. Ten behoeve hiervan zal tijdelijke huisvesting worden gerealiseerd op het terrein van de Akker.

Bouwkundig versterken inclusief toekomstbestendig maken: De Regenboog in Bedum

Voor de Regenboog is nog geen keuze gemaakt. Vooralsnog blijft de Regenboog in functie en wordt bouwkundig versterkt. De voorwaarde is dat een versterkte Regenboog een duurzaam perspectief moet bieden voor onderwijs naar hedendaagse maatstaven. Het gevolg van deze restrictie wordt onderzocht. Duidelijk is dat dan naar verwachting ook gedeeltelijke nieuwbouw aan de Regenboog noodzakelijk is. Als bouwkundig versterken niet haalbaar is, is nieuwbouw op een andere locatie aan de orde. In dat geval start een projectgroep onder regie van de gemeente. Dan blijft de Regenboog in functie tot de nieuwbouw gereed is. Voor 1 januari 2016 wordt een definitieve keuze gemaakt.

Bouwkundig versterken De Horizon in Bedum

De Horizon wordt bouwkundig versterkt. In het versterkingsprogramma wordt ruimte gezocht om de school te verduurzamen. Ten behoeve van deze opgave wordt een projectgroep gestart onder regie van het CVW / VIIA. Om de school bouwkundig te versterken zullen de leerlingen tijdelijk worden ondergebracht in een op te richten tijdelijke school.

Bouwkundig versterken en nieuwbouw St.Walfridusschool in Bedum

Het oude deel van de school wordt bouwkundig versterkt en deels ontmanteld (de zolder). Het overige deel van het bestaande gebouw wordt vanwege financiële motieven afgebroken en vervangen. Daarnaast wordt aan de nieuwbouw een deel toegevoegd voor kindvoorzieningen. Dit is een ingewikkelde opgave. Bovendien is het nog niet zeker of het op de huidige locatie kan worden gerealiseerd. Er wordt onderzocht of bouwkundig versterken in combinatie met nieuwbouw realistisch is. Als hiervoor wordt gekozen, is de regie in handen van het CVW / VIIA. Tijdelijke huisvesting is dan noodzakelijk. Is deze oplossing niet realistisch, dan vindt nieuwbouw plaats aansluitend bij de nieuwbouw van de Togtemaarschool. In dat geval kan het huidige gebouw in gebruik blijven tot de nieuwbouw is gerealiseerd. Voor 1 januari 2016 wordt een definitieve keuze gemaakt.

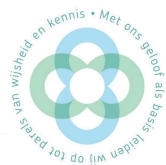
Planning

Uitgangspunt is dat de gehele transitieopgave (bouwkundig versterken, tijdelijke huisvesting, nieuwbouw) in drie jaar wordt uitgevoerd. Dat betekent dat alles op 1 januari 2019 is voltooid. Vertrekpunt is dat de tijdelijke huisvesting voorjaar 2016 beschikbaar is.

Fidarda
Katholiek Onderwijs

STICHTING **OPENBAAR ONDERWIJS**
MARENLAND

